

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache

judcători – Ghenadie Nicolaev și Petru Moraru,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Zolotco Ion în numele inculpatului Chiriac Igor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui *Chiriac Igor*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.11.2015 — 30.03.2016;

Instanța de apel: 13.05.2016 — 12.10.2016;

Instanța de recurs: 15.12.2016 — 25.01.2017.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 martie 2016, *pronunțată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Chiriac Igor Vasile* a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) și art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu stabilirea următoarelor pedepse:

- în baza art. 217 alin. (2) Cod penal – 5 (cinci) luni închisoare;

- în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal – 1 (un) an și 8 (opt) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita atribuții legate de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogelor lor pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit o pedeapsă definitivă pe un termen de 2 (doi) ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa

funcții sau de a exercita atribuții legate de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani.

2. În fapt, prima instanță a constatat că, inculpatul Chiriac Igor Vasile, în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală, în mod ilegal a păstrat asupra sa substanțe narcotice până la 24 august 2015, atunci când în incinta Inspectoratului de Poliție Ciocana, mun. Chișinău, str. Voluntarilor 3/1, de la primul a fost ridicat un pachetel din folie de staniol în interiorul căruia se află o substanță de culoare cafenie, sub aspect de praf, care potrivit raportului de expertiză nr. 8905 din 18 septembrie 2015 constituie heroină în cantitate de 0,041 g., care este inclusă în categoria substanțelor narcotice, conform Hotărîrii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006 privind Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora. Cantitatea de heroină depistată constituie proporții mari.

Tot el, la 25 august 2015, aproximativ la orele 11:00, aflîndu-se în subsolul unei construcții nefinisate care aparține societății pe acțiuni „Sontana” din mun. Chișinău, str. Uzinelor 78, împreună cu Macero Ion, în mod ilegal au preparat pentru consumul propriu într-o sticlucă cu inscripția „Naftazin”, o substanță de culoare cafenie, care conform raportului de expertiză nr. 8905 din 18 septembrie 2015 constituie heroină în cantitate de 0,16 g., care este inclusă în categoria substanțelor narcotice, conform Hotărîrii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006 privind Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora. Cantitatea de heroină depistată constituie proporții mari.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Chiriac Igor în baza art. 217 alin. (2) Cod penal să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni și în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita atribuții legate de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor pe un termen de 3 ani. În baza art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă pe un termen de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita atribuții legate de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor pe un

termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pe motiv că pedeapsa individualizată de prima instanță este una prea blândă în raport cu gravitatea faptelor comise de inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2016, apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Lui **Chiriac Igor Vasile**, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 217 alin. (2) și art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, i s-au stabilit următoarele pedepse:

- în baza art. 217 alin. (2) Cod penal – 5 (cinci) luni închisoare;
- în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal – 1 (un) an și 8 (opt) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita atribuții legate de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit o pedeapsă definitivă pe un termen de 2 (doi) ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita atribuții legate de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor pe un termen de 3 (trei) ani.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

5. Pentru a motiva soluția adoptată, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal în coraport cu prevederile art. 90 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Din materiale cauzei penale rezultă că, prima instanță a pus la baza soluției privind suspendarea condiționată a executării pedepsei aceleași circumstanțe atenuante care au stat la baza individualizării pedepsei penale și anume că, inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, se căiește sincer de cele comise, a contribuit activ pentru descoperirea infracțiunii, or, în această situație, acelorași situații de drept li s-a acordat o dublă valență juridică.

În acest context, instanța de apel a subliniat că circumstanțele care au fost reținute în procesul individualizării pedepsei penale nu mai pot fi invocate și la individualizarea executării pedepsei penale, or, prima instanță urma să ofere o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul de pedeapsă stabilit.

Totodată, instanța de apel a reținut că anterior inculpatului Chiriac Igor i-a fost stabilită pedeapsa penală cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal (sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 10 iulie 2012), însă această pedeapsă a fost inefficientă și nu și-a atins scopul de corectarea a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia, respectiv, dînsul a continuat activitatea infracțională, iar la această etapă inculpatului Chiriac Igor îi sunt incriminate două episoade legate de circulația ilegală a substanțelor narcotice, iar faptele imputate prezintă un pericol social sporit ce rezultă din modalitățile și împrejurările concrete de săvârșire a acestora, ce denotă gradul de pericolozitate sporit al inculpatului pentru societate.

6. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar *avocatul Zolotco Ion în numele inculpatului Chiriac Igor*, care invocînd temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului declarat au fost invocate următoarele:

- potrivit art. 321 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în prima instanța și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol. Alin. (2) al art. 321 Cod de procedură penală stipulează că, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul cînd: 1) inculpatul se ascunde de la prezentare în instanță; 2) inculpatul fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui; 3) în cazul examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare cînd inculpatul solicită examinarea cauzei în lipsa sa.

Astfel, instanța de apel încalcînd prevederile normei menționate, a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului în pofida faptului că la materialele cauzei nu există proba citării inculpatului pentru ședințele fixate. Potrivit proceselor verbale ale ședințelor de judecată din 25.06.2016 și 07.09.2016 se poate de constatat că citațiile inculpatului au fost remise în adresa instanței de apel cu mențiunea „nereclamat”, astfel că instanța de apel în loc să stabilească adresa acestuia și să-1 citeze legal, a dispus prin încheierea din 07.09.2016 anunțarea în căutare a acestuia;

- la fel, instanța de apel, rejudecînd cauza nu a luat în considerație criteriile generale de individualizare a pedepselor, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea aspră în coraport cu fapta comisă. Potrivit prevederilor art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal;

- instanța de apel a considerat ca fiind inaplicabile în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, doar din motivul ca acesta anterior ar mai fi fost judecat, ceea ce l-ar caracteriza negativ. Această motivare este una total nefondată din moment

ce art. 90 Cod penal nu prevede faptul că suspendarea condiționată a executării pedepsei nu poate fi aplicată persoanelor care anterior au mai fost judecate și nu au antecedente penale.

7. Pe marginea recursului declarat a prezentat referință procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție, care a solicitat respingerea acestuia cu menținerea deciziei.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Reieșind din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că acesta este întemeiat, în mare parte, pe critica modului în care instanța de apel a dispus executarea pedepsei inculpatului.

La acest capitol, instanța de recurs reamintește că ulterior stabilirii pedepsei potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei stabilite vinovatului.

Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lîngă stabilirea mărimii pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvîrșirea faptei, după săvîrșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazîndu-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru inculpat, ci doar se întrunesc circumstanțele necesare care constituie temei de drept pentru instanța de judecată de a decide, potrivit propriei convingeri, asupra oportunității suspendării executării pedepsei închisorii.

La caz, Colegiul penal atestă faptul că inculpatul a beneficiat de o reducere a pedepsei în temeiul prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, acest fapt deja constituind o ameliorare a situației celui din urmă, iar avînd în vedere că anterior, în privința inculpatului au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, acesta aflîndu-se

repetat pe banca de acuzați, instanța de apel just a concluzionat că este necesară condamnarea inculpatului potrivit legislației, cu dispunerea executării reale a pedepsei închisorii.

Astfel, instanța de recurs menționează că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, just ajungând la concluzia privind executarea reală a pedepsei stabilite celui de urmă.

Referitor la critica invocată de recurent, prin care susține că instanța de apel a încălcat prevederile art. 321 Cod de procedură penală, dispunând examinarea cauzei în lipsa inculpatului, în pofida faptului că la materialele cauzei nu există proba citării legale a inculpatului pentru ședințele fixate, Colegiul penal o respinge ca nefondată, deoarece la materialele cauzei sunt anexate dovezile citării legale a inculpatului Chiriac Igor pentru ședințele de judecată din data de 01.06.2016 și 25.06.2016 (f.d. 152, 165, vol. I).

Totodată, potrivit prescripțiilor art. 321 alin. (5) Cod de procedură penală este stipulat că *Instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să dispună aducerea silită a inculpatului și să-i aplice o măsură preventivă sau să o înlocuiască cu o altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, iar la demersul procurorului, să dispună anunțarea inculpatului în căutare. Încheierea privind anunțarea inculpatului în căutare se execută de către organele afacerilor interne.*

Drept urmare a faptului neprezentării inculpatului în ședințele de judecată, procurorul a înaintat demers privind anunțarea în căutare a lui Chiriac Igor (f.d. 157, vol. I), iar în cadrul aceleiași ședințe de judecată instanța de apel a emis o încheiere motivată prin care a dispus anunțarea în căutare a inculpatului Chiriac Igor (f.d. 160-163, vol. I).

La fel, potrivit informației parvenite de la Inspectoratul General al Poliției rezultă că în privința lui Chiriac Igor a fost pornit dosar de căutare, fiind întreprinse măsuri în vederea stabilirii locului aflării și reținerii acestuia (f.d. 170, vol. I).

Acestea fiind reținute, Colegiul penal nu constată nici o încălcare a normelor procesual-penale referitoare la judecare cauzei în ordine de apel în sensul invocat de recurent, iar executarea reală a pedepsei închisorii dispusă de către instanța de apel este justificată, pentru care motiv inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În corespundere cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Zolotco Ion în numele inculpatului Chiriac Igor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău

din 12 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui **Chiriac Igor**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 februarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru